

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Visszaérkeztek Rómából a román delegátusok

Bukarestből jelenti a Rador: Tegnap érkezett Bukarestbe Tenescu, Románia vatikáni követe és Petlesanu külügyminiszteri igazgató, akik Rómában a konkordátum ügyében folytattak tárgyalásokat. A visszaérkezett delegátusok ma kihallgatáson jelennek meg Duca külügyminiszternél.

MAI ZÜRICH NYITÁS

NEWYORK	3075
LONDON	240450
PARIS	2930
BUKAREST	249
BUDAPEST	6950
BÉCS	0.7475
PRAGA	1570
MILANO	238
BERLIN	125

NAGYVÁRADI ARFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	315
DOLLÁR	221
SVAJCI FRANK	4180
OSZTRÁK KORONA	327
FRANCIA FRANK	1240
CSEH KORONA	65
LIRA	1000
PONT STERLING	1010

Mi a vád Weltner Jakab ellen

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről táviratozzák: Weltner Jakab ellen az ügyészség elkészítette a vádiratot. A királyi ügyész felségsértés és lázadás büntette címén emelt vádat Weltner ellen.

Hivatalos jelentés a romániai termésről

A földművelésügyi minisztérium a következő hivatalos jelentést adta ki:

— Munteniában, Olténiában és a Bánátban már csaknem befejezték a gabonaneműek aratását. Moldovában és Bessarábiában — ahol a vegetáció kissé megkésett — teljes erővel folynak most az aratási munkálatok.

A terméshozam átlag holdanként csak nagyon kevéssel kisebb, mint tavaly volt. A kukorica országszerte igen jó. — kivéve a Braila-, Covurlui- és Jalomitza-megyéket, továbbá Dobrudzsát és Bessarábia déli részét, ahol a termés gyengébb.

A franciák visszaengedték a Ruhr-vidék tisztviselőit

A párisi reakció elégedetlen a londoni eredményekkel

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból táviratozzák: A konferencia szombaton ér véget. A záróülésen Mac Donald ünnepélyes deklarációt olvas fel, amelyben örömmel szögezi le, hogy

Londonban megkezdődött a béke és munka korszaka.

Az Echo de Paris élesen megtámadja Herriot miniszterelnököt.

A reakciós lap azt írja, hogy Herriot tegnap még hadvezéri allűrökkel járkált, de mára megváltozott, mert azok a politikusok, akikre a parlamentben számított, ellene fordultak. Ügyetlen diplomatának bizonyult és a konferencia szegényes eredményeivel nem fog helytállani a kamarában.

Az esseni kerületből kiutasított 7500 köztisztviselő közül a franciák 6400 tisztviselőnek megengedték a visszatérést.

A Times értesülése szerint Herriot vonakodik a Ruhr katonai kiűrését hivatalosan megvitatni, mert állítása szerint ez a kérdés a Dawes-terven kívül áll.

Lloyd Georgeot megfiatalítják

0000

A hír a római Nuova Paese hasabjáról pattant szét a világra. Az előkelő olasz lap „duszkreftén” közli, hogy

Cervello a leghíresebb olasz orvos Londonba utazott Lloyd Georgehoz, hogy segítse az operációját, amelyet Steinach megifjító módszerével végeznek a volt angol miniszterelnökön.

Hogy a világ mit szól ehhez

a hírhez, azt még nem tudjuk. De az kétségtelen, hogy nem készült mesolygásra Lloyd George a legfrissebb „politikai” lépése. Mert, hogy politikai háttere van ennek is, az egészen bizonyos. A Steinach-féle operációk következtében nemcsak családi név örökösei jöttek eddig a világra. Könyvek is, amelyekkel hatvan évig vajudott a szerzőik. Mit lehessen tudni, hátha most Londonban egy kis európai konszolidáció fog születni.

Lerekvirálták a Magyar párt központi helyiségeit

Kolozsvári tudósítónk jelenti: Az országos Magyar Párt hoszszu vajudás után abba a helyzetbe került, hogy június elején beköltözhetett a kolozsvári Monostori-ut 18. szám alatt bérelt helyiségbe. A párt helyiségei ellen néhány héttel ezelőtt valószínűségi rekvirálási hadjárat indult meg. Előbb egy állítólagos sziguranca inspektor, aztán egy egyetemi tanár, egy, a regátból idehelyezett ügyész jelentettek be a párt helyiségekből elrekvirálható lakásra igényt. A párt ügyésze felelősségét kiadott bon ellen. A felelősséget a rekviráló vegyes bizottság háromheti halasztás után e hó 12-én vette tárgyalás alá. És különös határozatot hozott. Azt, hogy a helyiségekből három szobát kiutalt Manoliu kir. ügyésznek, további két termet pedig lerekvirált ugyan, de későbbre tartja fenn a jogot arra nézve, hogy azok kiutalása iránt intézkedjék.

A határozatról a Magyar Párt kerülő uton értesült. Be sem

várta a hivatalos közlést és a tegnap délben megjelent Muresan Septimiu vármegyei prefektusnál, mint a felelős vegyes bizottság elnöknél és felelős vezető nyújtott be hozzá. A prefektus kijelentette, hogy a felelős határidő tíz nap, mely után az iratokat a belügyminiszterhez fogja felterjeszteni, akinek jóváhagyása előtt a lakás lerekvirálása nem jogerős.

Elképzelhető a központi magyar pártiroda tisztviselőinek meglepődése, mikor tegnap délután négy órakor Vertan kerü-

leti rendőrkormányzó megjelent Manoliu ügyésszel és egy tollnokkal, karhatalommal követelve a rekvirált lakás azonnali átadását. A Magyar Párt igazgatója tiltakozott a rekvirálás ellen, mivel a bon még nem emelkedett jogerőre s kijelentette, hogy a rendőrprefektúra utasítására fogamatossított eljárást magánlakásértésnek tekintti, ami ellen a bíróságnál fog a Párt jogvédelmet keresni.

Az új árvaszék első ülése

A nagyváradai árvaszék tegnap délután rendes ülést tartott, az új törvénynek megfelelő összeállításban. Az ülésen Nizsalovszky helyettes elnök vezette a tárgyalást, amelyen résztvett dr. Nemes Gábor ülnök és dr. Soós István ülnök-helyettes.

Az értekezletnek legfőbb problémája volt az új törvény folytán nagykorúvá lett árvák vagyonának kiutalása és a gyámügyi eljárás ilyen értelemben való módosítása.

Dr. Soós István ülnök-helyettes indítványára a tanács kimondta, hogy megteszi a szükséges lépéseket abban az irányban, hogy az árvák pénze, a mai viszonyoknak megfelelően gyűmölcsöztesse.

Bonyodalmak a harácsoltsolt oltárkép körül

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről táviratozzák: A Jacopo di Palma kép ügyében dr. Kovács ellen tovább folytatják az eljárást annak megállapítására, hogyan jutott a képhez. A kincstári jogügyi igazgatóság intézkedett a kép megszerzése

iránt. A kép ezidőszerint az amsterdami rendőrségen van 1100 hollandi forinttal megterhelye. Az ügyben sértettként a gueroi egyházközség szerepel. A képet csak az adósság kifizetése után adják ki.

Atlantic mozgó 9 1/2 órákor Apolló mozgó 6 órákor

Ma először

**Sik Rezső,
T. Pogány Janka,
Kertész Mancsi és
Galambos Elemér**
fe léptével

A nagyherceg

Grand Guignol vigjáték 1 felvonás

Ezenkívül megy még

„Vége a komédiának“

Társadalmi dráma 6 felvonásban

Rendes helyárák

Hírek

A szolid kereskedelem

és a *temlő ipar* korszaka következik tiz kinos esztendő széles konjunkturája, esztendő kapkodása után. A reális békegazdaságra való átmenet útját talán egyetlen erdélyi gazdasági empórium sem keresi olyan lázasan, mint éppen Nagyvárad, amelynek ugyancsak kijutott a megpróbáltatásokból, ipari és kereskedelmi téren egyaránt. Nagyvárad az ipar és kereskedelem Váradja.

Élni és fejlődni akar és életakarátának pregnáns megnyilatkozása lesz a Kereskedelmi Csarnok által szeptember 1. és 2. között rendezendő mintavásár, amely Várad szebb és biztatóbb gazdasági jövőjét is életnek fogja vetíteni.

Mint értesülünk, a szeptemberi mintavásárra már számos kiállító jelentkezett. Akieknek még helyre van szüksége, forduljon a Kereskedelmi Csarnok mintavásári megbízottjához: Jócsák Kálmánhoz, aki különben mindenkit üzletében, vagy ipartelepén felkeres. Ingyenes felvilágosítással készségesen szolgál a Kereskedelmi Csarnok titkári hivatala (Telefon 1-28.)

* **Marcus Ritta félix-füldői hangversenye.** Marcus Ritta asszony, a kiváló tehetségű operanékesnő a fürdő-direkción felkérésére e hó 16-án, szombaton este féltíz órai kezdettel a Félix-füldő concerttermében hangversenyt rendez. A hangverseny műsorán a legkiválóbb operáriák és klasszikus dalok szerepelnek és így érthető, hogy a művészt iránt felfokozott érdeklődés nyilvánul.

Vasárnap délután
6 órákor

AMTE
Egyetértés
mérkőzés a Sport-téren

* **Betörték egy váradi szállító-céghez.** Az Avram Jancu (Kosuth) utcai Pollák szállító cég főnöke följelentést tett a rendőrségen, hogy raktárából rejtélyes körülmények között több ezer lej értékű áru eltűnt. A rendőri nyomozás során megállapítást nyert, hogy a lopást Semler József és Nagy Károly fuvarosok követték el. A hűtlen alkalmazottakat ma délelőtt kísérték át az ügyészségre.

* **Tizennégytől huszonkét éves leányok tovább-művelődési kurzusa,** (amely női szabadegyetemként szerepel) praktikus tárgyak és művészleadások rendszeresítését tűzte ki célul. Jelentkezni Vitéz Mihály (Nagypiac) tér 6. I. emelet balra (a Kereskedelmi Csarnok épületében) naponta délelőtt 10-től 1-ig.

* **Tisztviselő ottont építenek** Kolozsváron. Az Erdélyi és Bánáti köztisztviselők kolozsvári központja, átiratban fordult a nagyváradi fiók vezetőjéhez, amelyben értesíti, hogy egy ottont óhajtanak létesíteni, ahol a községi, megyei és városi tisztviselők gyermekei nyernének elhelyezést. A tisztviselők országos akciót indítanak a szociális intézmény sürgős megvalósítása érdekében.

* **Ellopták a sertés-kereskedő ruháit.** Vinter Géza sertés-kereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy Kiss Mária cselédje több mint 30 ezer lej értékű ruhaneműt lopott el lakásáról. A detektívek előállították a tolvaj leányzót, akit kihallgatás után átadtak az ügyészségnek.

* **Házasság.** Glückmann Ella és Berkovits Jenő folyó hó 17-én délután 1 órákor Nagypiac-tér 10. sz. alatt tartandó egybekelési ünnepélyére ezután hívja meg rokonait, jó barátait és ismerőseit.

Női és férfi kabdászöveket
nagy vászárakban

Leitner Martonnál

x **Atlantic és Apolló mozgó.** Ma lép fel először Sik Rezső, a budapesti Népopera művésze, Várad kedvence a Nagyherceg című Grand Guignol vigjátékban, melynek többi szerepeire sikerült a váradi színház oly kiváló művészeit, mint T. Pogány Janka, Kertész Mancsi, és Galambos Elemért megvenni. A vigjáték elejétől-végig a legnagyobb mértékben leköti a figyelmet. A legpompásabb helyzetkomikum mellett a darab érdekesítő meséje és a szereplők kitűnő játéka teljes biztosíték arra nézve, hogy a darab mindenkit a legteljesebb mértékben ki fog elégteleni. E darabon kívül az Atlantic és Apolló mozgó egy kitűnő társadalmi drámát a „Vége a komédiának“-ot adja, mely 6 felvonáson keresztül igazán érdekesítően tárgyalja egy fiatal nagyrahivatott festőművész életét.

x **Kegyelet a Sas alatt.**

Bőr és talp legolcsóbb Salgónál

Sikerült nagyobb mennyiségű **férfi inget** külföldről olcsó árban beszerezni, melynek árusítását a mai napon megkezdtem
BLUM VILMOS Köröspart

x **Iparosok műkedvelő előadása** E hét szombat és vasárnap este fél 9 órákor a városi Mária Királyné színházban az Ipartestület műkedvelő gárdája az ingyenelek című 3 felvonásos eredeti népszínművet fogják eljátszani. Több mint egy évtizede már annak, hogy az iparosok műkedvelő eladást nem tartott,

számtalan hivatásosnak megfelelő színészhetség is volt köztük. Most a régi jó és szép szokást az Ipartestület kulturális bizottsága ismét feleleveníti, hogy alkalmas adjon a szárvnypróbalgatásra és a tehetségek érvényesülésére. Ezek mellett a mozgalmat a jótékony cél is irányítja, mert a befolyó jövedelem az elagott iparosok menháza javára fog fordítani. Az előadás iránt éppen a fent írottakért óriási az érdeklődés, a jegyek jórésze már előjegyezett és elkelt, éppen ezért felhívjuk a nagyközönség figyelmét, hogy igyekezzen magának a helyet meg megfelelő időben biztosítani. Jegyet pénteken 6 óráig az Ipartestület hivatala árusít a délelőtti és délutáni hivatalos órák alatt, míg szombat és vasárnap a színház nappali és esti pénztáránál a rendes pénztári órák alatt válthatók. Ismerve városunk polgárainak minden kulturális és jótékony mozgalma iránti érdeklődését, bizton reméljük, hogy az Ipartestület kulturális bizottságának mozgalma gyerkölcsiekben, mint anyagiakban fényesen fog sikerülni.

* **Orvosi hír.** Dr Bársony Vilmos szülész, nőorvos hazaérkezett. Rendeléseit lakásán Rimanóci-utca 14. sz. alatt d. e. 10-12 d. u. 3-6. megkezdte.

x **The Gentleman** férfi divatlap téli száma megérkezett a Hegedűs hírlapirodába.

x **Oszták színészek letartóztatása Franciaországban.** Saschafilm expedícióval Egyiptomban, Megbukott a Nibelungen, Kinek van jó moziarca, Milyen a francia mozi-közönség, Milyen lesz a film 100 év múlva, Érdekes nyilatkozat az európai kérdéstről, Miben áll a Rodolpho Valentino népszerűségének titka? Hogy dolgozik az amerikai mozi-reklám? Mi történik a Sascha műhelyében és a legújabb külföldi Rádió-jelentéseket tartalmazza a „Film riport“ ma megjelent legújabb száma, mely a legnagyobb Dorian-sláger filmnek illusztrációját is közli. Ára 5 lei. Kapható minden ujságárusítónál.

Reklám nélkül nincs üzlet.
Kell-e jobb reklám, mint a kiállításos vásár?

MOZI

x **A Dorian Terrasseon** ma utoljára kerül műsorra „Maciste és az 51-es számú fegyenc“ című izgalmas amerikai modern kalandor dráma, melynek főszerepét az erejéről jól ismert Maciste alakítja. Az előadások kezdete a Dorian Terrasseon 9 órákor és a Dorian filmszínházban 6 órákor. Jön: Chaplin, izgottó, Joe, Martin együttes!

x **Nibelungen.** Az Atlantic és Apolló mozgó vasárnapról kezdve a Nibelungen filmet vetítik vászonra. Igazán nem mondunk vele sokat, ha a leghatározottabban állítjuk, hogy e film valóságos kulturesemény lesz Váradon. A Nibelungen, ez az ógermán mondakincs ihlette meg Wagnert legszebb operáinak megírására, s miként a németek is hangoztatják, ez gazdag porosz irodalmuk gyöngye. Egy ügyes szövegírónak és még ügyesebb rendezőnek valóban bő alkalma van rátermettségének tanujelét adni. S valóban jobb szövegíró Thea v. Harbounál, a Hindu siremléke szerzőjénél s kitűnőbb rendező Lángsnál, a híres festőművésznél, alig találtak volna. S e két művészlélek valóban megtett mindent, tudásuk legjavát, egész lelküket befektették e darabba. A rendezés elsőrangú, csodásnál csodásabb jelenetek valóban kergetik egymást, a sok óriás, törpe, sellő stb. mondai alakok megjelenítése, ezek mesészerű beállításai igazán nehéz próbára tették a rendező tehetségét. Varázslatos jelenetek csábítanak a föld mélyébe, ahol az alvilági istenek életébe, miként azt a monda, s a rendezői fantázia elrendezte, engednek bepillantást. A Rajna sellőinek kedves, bájos játéka, s a többi mind szebbnél-szebb jelenetek egyedülállóvá emelik e hatalmas filmet. S a szereplők mind-mind elsőrangú, a költő ihletétől áthatott művészek kezébe van letéve. A film hatalmas arányainál fogva két részben megy az első rész vasárnap indul. A horribilis költség, ami e film megjelenítését lehetővé tette, bár az Atlantic és Apolló mozgó igazgatósa megtett minden lehetőt, hogy újabb terheket ne kelljen T. közönségére rónia, kényszeríti e mozgó igazgatóját, hogy e filmet mérsékelt felemelt helyárák mellett adja, de bátran állíthatjuk, hogy e film megtekintése megérdemel minden áldozatot, mert ennél szebb pompásabb, pazarabb filmet még nem produkáltak, s valóban egész emberöltő szükség egy ehhez hasonló film újabb megjelenítéséhez.

BRÓDY SÁNDOR

A NAGYVÁRADI ESTILAP SZÁMÁRA IRTA:
ZSOLT BÉLA

Nagyvárad, 1924. augusztus hava

Nem, nem tudok nekrológot írni Bródy Sándorról.

Iriam, hogy kidőlt a huszke cser? Iriam, hogy a magyar Géniusz lefelé fordította faklyáját? Iriam, hogy a földgömb szive meghasadt?

Nem, nem tudok nekrológot írni, szavak gyertyafényébe, szokványos képek drapériájába belegiccselni azt az eleven fiui rémületet, amit érzek, hogy csönd van a fasori szanatórium szobájában, ahol még egy hét előtt rossz szive csodálatos dítirombokat zakatolt és a diabolikus, Lear-királyi keserűség, panasz, vádaskodás és szarkazmus irgalmatlan aforizmái éreztették a zsenialitás elpusztíthatatlan erejét. Most itt ülök üresen, mondanivalótlanul és ha tegnap kellett volna írnom az élő Bródy Sándorról, kötetekre való esztétikai megjegyzést, kortörténeti adalékot, élet-dokumentumot és személynél élményt tudtam volna felsorakoztatni. Most itt ülök tele rémülettel és valahogy úgy érzem, hogy nekem nem szabad a műhely keszenvelt, frivol eszközeivel hozzányulnom a drága, elégett kadáverhez, amelynek őszi melege rám is sugárzott. Valahogy úgy érzem, hogy nekem most csak sírnom volna szabad, artikulálatlanul, eszméletlenül, valahol a rokonok mögött vidéki zsidó-asszonyok, öreg hevesi földesgazdák, öt szállás fiu mögött: mert több volt a számomra a magyar irodalom virágzó harminc esztendejénél, több a zseninél, a magyar írásművészet diadalmas bizonyítékánál. Három keserű évet töltöttem omladozó dicsősége udvarában, belső udvaronc voltam, amikor a régi asztalnokok, kis morzsa-habzsolók, a lerágott csontok kalmárai elszéledtek a városban, hogy megtagadják, fonákságait rohogó gonoszsággal kiszolgáltassák a polgár buta jókedvének és erkölcsi kritikájának és még mindig abból éljenek, azt árusítsák ki a papíron, amit tőle tanultak.

Nem, nem tudok nekrológot írni Bródy Sándorról.

Iriam, hogy ő volt az új magyar epika megteremtője? Iriam, hogy magyar volt, hogy övé volt az egész magyar nyelv és még egy szebb, imaginarius magyar nyelv is amelyre meg kellene tanítani a parasztot, mert szebb az igazánál? Iriam, hogy a Lyon Léat egy-két nüansz, egy-két magyar gátolás, a millió kialakulatlansága az igazi kontrolltól való félelem hiánya, a magyar zsenit jellemző, tulságba vitt szuverenitás választja el attól, hogy Hebbel Judit-jának, vagy Maupitnek Monna Vannájának egyenlőrangú társa legyen a világirodalom drámájában? Iriam, hogy a magyar irodalmi életben évtizedeken keresztül ki-

rály volt, udvartartással, pallossal és háremmel? Iriam, hogy a legszebb férfiak volt korának, aki képviselést, divatot diktált, aki a magyar művészet kócosait késre-villára tanította a budapesti hotelek éttermeiben?

Kétszáz kilométerre a ravattól, tehetetlenül és rémületen, minden szót véresen tépeke ki magamból. És fellázadok, ha elképzelem az otthoni nekrológ-zuhatagot, amit a nagyranőtt hálátlanok, az apró megfutamodók, bemocskolói és ellenségei megfújják a fanfárokot, tolakszanak a koporsóhoz, hogy a válluk érintse a fekete zsidó deszkaládát, hogy úgy lássék mintha ők is vinnék, hogy úgy lássék, mintha közük lenne hozzá, mert most megint jó cachet, jó üzlet lesz Bródy Sándorhoz tartozni, most megint odanéz mindenki, az egész világ. Most nem kell félni Sándor bácsitól, má, nem veszélyes a forradalmi stigma, sem a száműzetés, sem a magánosság, sem az érdeklődés középpontjából való eltolódás: most újra előveszik majd a darabjait, a kiadók új kiadást rendeznek a könyveiből és a Bródy anekdotákért le fogják járni a lábukat az ügyes és kiméletlen idegenek, akik majd megszervezik a Bródy-kultuszt és nem fognak olyan árván, olyan szegényen, olyan lazítóan meghalni, mint Bródy Sándor a Grünwald szanatóriumban.

Nem tudok nekrológot írni Bródy Sándorról, de vádiratot tudnék nem vérlázító, uszító, könyörtelenül tetemrehívót én látam az elmúlt három esztendejét és állítom, hogy Bródy Sándort megölték. Megölték azok akiket jóformán ő teremtett meg, akiknek kölcsönadta a lendületét az okosságát, a kerpelőerejét és a felülmúlhatatlan presztízst hogy felnőjenek. Kis újságírók, akiknek világapalakitó cveihez ő volt a zászló és az első kényelmetlen pillanatban bezárták előtte a főszerkesztői ajtót, amelyen az ő jóvoltából, hízott bankigazgatói-vas-tagra a pána, Barátok, akiket ő vezetett be, akikért fellázította az irodalmi kávéházakat és a szalonokat, — ökonómiajukkal, takarékos spiszbürgeri józanságukkal sikeres emberek maradtak és vitriolos viccekkel ostromolták a beteggyát. Passzívításra munkátlanságra ítélték őt, akiknek elsőrendű életeleme volt a nyilvánosság, a siker ön-maga értékének gyakori és hangos igazolása ön-maga előtt. Alá-csúszták a possibilitásait, akik a kurzus csúnya éveiben aggodalmasan vigyáztak, hogy ne sért-sék meg Friedrich István, vagy Wolff Károly irodalmi izlését. Az újságírók féltek tőle. A színházak irodáiban ki sem volt szabad eiteni a nevét. Bródy Sán-

dort ez a kényszerű némaság fojtogatta és most ez fojtotta meg. Én láttam a derékbatört Rembrandt-regény kéziratának néhány oldalát: most majd ki-nyomtatják velimpapíron és meg-írják, hogy a legkülömb magyar regény maradt félbe. És én meg-írom: a legkülömb magyar re-gényt, a legkülömb magyar író-t ölték meg a körüti uiságfejedelmek és a Szenes Bélák. Biller

Akiket felfedezett és akiket szerelt...

A magyar irodalom társadalmi életében egészen egyedül álló helye volt Bródy Sándornak. Az ő kvalifikálásán mulott hosszu időn keresztül, hogy nemcsak az írók, de a közvélemény is kit fogadnak el, kire figyelnek és az ő hihetetlen szuggesztivitásának köszönhető Molnár Ferenc gyors sikere is, amely az Éhes város című regény-nyel kezdődik és Bródy Sándor méltató és ünneplő cikkének köszönhető, hogy a közérdeklődés feléje terelődött. Bródy Sándor felfedezettje még Szép Ernő, Kemény Simon, Krudy Gyula és egész serege az újságíróknak. És talán feljegyzésre érdemes a magyar zszurnalisztika történetének az a jelentős momentuma, hogy Bródy Sándor volt Az Est megszületésének szellemi atyja, s az ő képzeletét valósította meg Miklós Andor, mikor a magyar újságírás legfejlettebb bulvard-organumát megindította. Udvarához tartozott a budapesti mágnásvilág és pénzarisztokrácia társadalmilag szereplő tagja. Különösen jó viszonyban volt a Hatvnyakkal és a Herczog bárókkal és egészen szoros barátságban volt gróf Bánffy Miklóssal és éveket töltött a bácskai nábob: Dungyerszky újságvilági kastélyában. Az utóbbi években Erdős Renée regényei tulságos részletességgel, sok helyen nem minden izléstelenség nélkül tárgyalták Bródy Sán-

Irének és a halhatatlan táncos-komikusok színházi üzemesítői.

Sándor bácsi, csókolom a hideg kezét, itt ülök tehetetlenül, rémületen, fellázadva és nem tudok tenni semmit. De esküszöm, Sándor bácsi örök esküvéssel, hogy valahányszor megrángatják a szemfedőjét, valahányszor pódiumot, vagy bolti pultot csinálnak a koporsójából, gyenge erőmmel, gyenge számmal védelmére sietek életem és halálam igazságának. És ezt az ígéretet meg fogom tartani, nem úgy, mint Maga, aki azt ígerte nekem, hogy télen együtt megvünk le Délre, új élet kezdetén és keresztelni...

Sándor bácsi, drága Sándor bácsi, csókolom a kezét...

dor intim életét, amelyekről valóban éveken keresztül legendák jártak.

Bródy Sándor mindenkit ismert és számon tartott a magyar irodalomban és hatvan éven alul minden író és újságíró kezét csókoló-mmal köszöntötte a fejedelmi megjelenésű nagy embert, aki beszélgetés közben is minden szavával éreztette a zseniközelségét.

A forradalom után a kurzus mohó sajtó-suhancai révetették magukat és koholt vádak alapján kényszerítették, hogy eltávozzon Magyarországról. Két év múltán hazatért, s attól kezdve állandóan betegeskedett és bizony épen azok hiányoztak betegágya mellől, akik a legtöbbet köszönhettek Bródy Sándornak. A sok család keserű embergyűlölővé tette Bródy Sándort. Nagyon újvés embert türt meg maga mellett. De azért tartott a kontaktust a külső élettel is. Mindennap szorgalmasan olvasta az összes újságokat. Egy ízben hónapokra visszaadta életkedvét, hogy Rákosi Jenő meglátogatta a szanatóriumban. A fiatal írók közül kettőt szeretett különösen: Karinthy Frigyes és Zsolt Bélát, akik leggyakoribb látogatói voltak betegágyánál. Az újságírók közül Lázár Miklós és Nádas Sándor álltak hozzá közel. És talán ma már nem indiszkréción megírni, hogy két éves szanatóriumi költségeit Sándor Pál és Hatvany Lajos viselték.

Bródy Sándor önéletrajza

Bródy Sándor erős szubjektivitása átütött majdnem minden írásán és a személyes élmények hűsége teszi olyan meleggé és közvetlenné előadási modorát. Novelláiból és regényeiből össze lehetne állítani az élet rajzát, legszebb regénye pedig A nap lovagja nyilvánvalóan „Ichroman” romantikus önéletrajz. Tíz esztendővel ezelőtt még közvetlenebbül megírta életrajzát, amely írásműnek is elsőrangú és a lexikon-adatok helyett feltétlenül élesebben és tisztábban világítja meg ezt a nagyszerű pályát. Itt adjuk ezt az autobiográfiát, amelyből természetesen hiányoznak az utolsó tizesztendő sötét és fájdalmas adatai.

Egerben születtem. Születésem éve abszolút bizonytalan, csak a jó isten és Róth suszter tudja. A suszter kománk volt és amikor megházasodtam — és „papucskokra” volt szükség — megesküdtök, hogy 64-ben születtem, de kevés vártatva rá meghalt. Tehát lehet, hogy az ötvenedik évet taposom, de épen úgy lehet, hogy negyven éves vagyok.

Tíz év se ide, se oda, annak, aki, mint én hallatlanul változatos, meglepő és valószínűtlen életet élt.

Nem akartam semmi lenni, nem is lettem semmi, s most vagyok azon a ponton, hogy kezdjek valamit. Végre is pályát kell választani, szeretnék festő vidéki körvos, fiatal riporter lenni és egy most induló, hitelre gründolt napilapnál. A hirtől, mely részben körülleg — ezt nem lehet letagadni — semmit nem élvezek voltaképen, semmi hasznom sincs belőle. Egész világosan áll előttem, a helyzet, eléggé jól fizetett napszamos vagyok, aki, ha két hétig dolgozni nem tud Korányi ingyen klinikájára, vagy a szemétre kerül. Nem vagyok sorsommal elégedetlen. Az édesanyám, aki 89 esztendőskorában, csak néhány esztendeje, hogy meghalt, egyetlen egy fekete ternoruhát hagyott rám, mint összes örökséget, a ruha zseb-jében, a fémétes után megnéztem, benne volt minden vagyona, egy fekete kereszt szemüveg, s az én utolsó levelem. Nekem tetszik a gondolat, hogy én utánam se maradjon más, mint egy szál frakk, abban egy szemüveg, s valami naiv leánynak az utolsó levele. Stílusának kell lenni az embernek, én azt

liszem, hogy nekem volt. Keveset tanultam, keveset tudtam, nem sokat dolgoztam, igazán rosszat nem cselekedtem és kevés hiányzott ahhoz, hogy jó költő legyek. Talán még van egy kis időm arra, hogy ezt a keveset megtaláljam és helyreépítsem. És ha nem én, valamelyik fiam. Nagyobb kirándulásaim? Voltam a bécsi allgemeine Krankenhausban, miután párbajoztam magammal és elestem, de magamtól és nem végképen. Akkor „összementem“ kicsi lettem, öreg lettem. Azóta tizszer megfiatalodtam, tizszer talpraálltam, megint elvágódtam és most is ebben járok.

Céljaim, ambícióim? Az élet célja az élet, én kiéltem, akármelyik pillanatban újra folytatnom ott, ahol elhagytam, meg nem zabáltam tőle, friss maradt nekem. Élvezőképességem nem romlott, talán javult még. De most már vigyázni kell, hogy ne legyek mohó, ne legyek csunya, ne legyek stíltelen. Igen gazdag ember voltam, mert az a gazdag ember, aki sokat költ. Mindig volt annyi pénzem, hogy másnak is adhattam belőle. Barátaim figyelmeztettek a jövőre, hogy lesz majd ezután?! Ameddig dolgozni tudok, napszámba állhatok, nem leszek szegény, ha dolgozni nem tudok már, akkor többet nem érdeklődöm magam és sorsom iránt. Kivihetnek talyigán a

határba. Most pedig kedvem volna valamit mondani életem tanulságairól. Semmi tanulságó nincs. Könyveimről? Egyetlen egy kedves könyvem nincs. A kis kutya az utcán jobban érdekel, mint akármilyen remekműnk. Irodalmi tervezéseim? Vázlatom, az van egy szekérré való, de nem akarom profanizálni őket azzal, hogy elmondom. Első munkám, legfiatalabbkori arcképe? Tegnap éjszaka álmomban eszembe jutott egy pár verssorom, amelyeket öt esztendőskoromban palatábiára griffel írtam. Törött, értelmetlen sorok 44 esztendeje lesz, hogy nem gondoltam rájuk. Az egyik: „adatok flótát, fuvolát, hogy dicsőítsem mamát“. A másik: fagy a sár, csikírog a hó, kaszálóban van a dárúdó, ott van Eger legszebb lánya, Brezovai Klára, a szépségetermű nymfa, Juci néni lánya.“ Ugy látszik, igen fiatal koromban nagyon művelt ember voltam. Amikor e sorokat írom, nagyon furcsa hangulatban vagyok és erősen képzelődöm: egy kis sóvány fiút, jót, edeset, hívót látok a messze távolban. Ez voltam, hová szöktek el, — magam elől. Az akkori friss lényem olyan ismerős, a mostani anynyira idegen. Benézek a tükörbe: ki ez a különös ősz ember?

Az utolsó intervjú

Bródy Sándor halálhíre rég tapasztalt megdöbbenést és részvétet váltott ki. Az ittélő magyarság átrezte azt a veszteséget, ami a magyar irodalmat érte Bródy Sándor halálával.

A nagy író egyébként több ízben megfordult Nagyváradon, résztvett több darabjának bemutatásán és egy ízben lelátogatott ide azért, hogy megismerkedjék az akkor itt élő A. d. y. Endrével.

Már nagy beteg volt, amikor a szanatóriumban felkereste egy újságíró, akinek pár szóval nyilatkozott is. Ezek voltak utolsó, nyilvánosságnak szánt szavai:

Bródy Sándor a ravatalon

Bródy Sándor holttestét az új központi izraelita temető halottas házában ravatalozták fel. A ravatal körül egész napon nagy közönség hullámszik és a koszorúk egész tömegét helyezik el. A temetés csütörtökön délelőtt megy végbe. A pesti izraelita hitközség szentegylete diszsi-

lyet adományozott és a diszes temetést ingyen rendezti.

Az összes újságíró és írószervezetek készülnek a temetésre. Az Otthon írók és hírlapírók köre a gyász külön kifejezéseiként rendkívüli választmányi ülést tartott.

BUTOR nagy elárusítás augusztus 15-ig minden elfogadható árban.

Aug. 15-től **Bécsi Butorkiállítás**
BÜCHLER Oradea-Mare, Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 8. sz.

Idegenforgalom Nagyváradon

Tegnap a következő idegenek érkeztek Nagyváradra:

(Park-szállóba: Horváth Gusztávné kereskedő Debreczen, Berger Miksáné háztartás Budapest, Wolner Emil igazgató Marosvásárhely, Weil Berta háztartás Budapest, Moniks Eriko háztartás Trieszt, Wertheim Pál igazgató Berlin.

Rimanóczy szállóba: Kaposi Géza tisztviselő Budapest, Geiger Dezső tisztviselő Budapest.

Metropol szállóba: Krausz Marton kereskedő Zombor.

GYERMEK-KOCSIK
Szóke Miklós gyermekkocsi üzemiében
Str. Vlahuta (Szt. János-u.) 22.
a legszebbek és legolcsóbbak

Bódis Ferenc

arany, ezüst és ékszeráru üzlete
Str. Re:ele Ferdinand (Rákóczi-ut) 1

Ezüstáru gyártás

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-u.) 1

Kik kerültek ujabbban a váradai állampolgárok listájára

Legujabbban a következőket vették fel a váradai állampolgárok listájába:

Str. Erilor (v. Vitéz)-utcai lakosok: Gonda István, Muhari János 56, Biri János. Belezna István, Kecskeméti János, Bodor Jánosné, Jován Miklósné, Kiss Pál, Sebrodu Béla 23. Sándor Róza 72, Weinberger Mihályné 72, Köteles Péter. Jámbor Lajos, 6, Szabó Gyula 41.

Str. Ladislau (v. Körös)-utcai lakosok: dr. Blattner Sándor, Balogh Árpád, Szoták Rezsőné, Faragó Miklós, Neumann Márton, Weber Vilmos, 67. Popovici Tódor, Magyar József, Ardelean László, Nagy Lajos 54, Szabó József 67, Kovács Gyula 54, Ábrahám Antalné 67. Nyesti József 54, Csányi István 67, Puskás Tódor 66, Szabó Mihály, Imre Károly 66, Kunyhósvi Ilona 9, Ladányi Gergely, Csiki Kál-

mán, Imre Lajos 66, Kocsis Erzsébet 70, Makay Katalin 46. Nagy Lajosné 70, Hansl József, Oláh József, Gulyás Lajos 66, Gruber László, Gelb Ignác 46.

Aurél Vlaicu (v. Várház)-utcai lakosok: Popper László, Sielberstein Arnold Sós Margit, Kormos József, özv. Steiner M. Albertné 39, Fehér András 31, Szikszay Dániel 39. Schmidt Béla 49, Bobovszky János 31, Tarsoly Károly 21, Spitzer Izráel 31, Löby Bernát, Borsi József, Klein Dávid 21.

Str. Saguna (v. Kapucinus)-utcai lakosok: Hentz Aurél, Szerle Jánosné 21, Gyalokay Antalné, Stettner János 7.

Str. P. Maior (v. Ór)-utcai lakosok: Popa Grama György.

Str. Mica Klein (v. Szabadság)-utcai lakosok: Löwy Sándor.

Kórház-utca lakosok: Cserey Dezső 47.

Látogás Terente falujában

A haramia támogatja a szegényeket

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A Dimineata brailai munkatársa felkereste Ghizdaresti községet, — ahonnan Terente származik — és érdekes új adatokat szedett össze a hírhedt rablóvezér életéről.

Terentét szűkebb pátriájában eltévedt embernek, de nem banditának tekintik és így nemcsak sokan rokonszenveznek vele, de ténylegesen is segítségére van számos lipován halász. Természetesen, a halászok tagadják, hogy bármiféle összeköttetésük is van a rablóval. De csak akkor tagadják, amikor a hatóság embereivel beszélnek. Ellenben rendkívül rokonszenves hangot használnak, ha tudják, hogy nem nyomozó az, aki tőle Terente felől érdeklődik.

Romantikus történeteket mesélnek el a „mocsarak királyáról“ Ghizdaresti környékén.

Egy lipován halász meghalt — így beszél — és családját a legszánalmas-

sabb nyomorban hagyta. Egy napon, vagy inkább éjszakán arra járt Terente és megtudta, hogy a halászes család nyomorog. Bekopogtatott az inséges özvegyhez és néhány ezer lejt adott neki, hogy azzal valami üzletet kezdjenek. Máskor megint számszámokkal, csónakokkal segített meg tönkrement halászokat.

És még számos ilyen megható történetet beszélnek Terente jó szívről.

Egy másik lipován faluban megint azt mondják, hogy Terente nagyon harszik azokra az apró betyárokról, akik az ő nevében követnek el gazságokat. Ezeket bosszút fog állni, mert kompromittálják őt.

Különböző széltevében-hosszában elterjedt verzió az, hogy Terente régóta tisztességes ember szeretne lenni, de nagyon fél a börtöntől és igyekszik külföldre szökni, hogy nyoma vesszen.

Kik képviselik a NAC-ot az országos bajnokság vasárnapi döntőjüzdelmén

Tegnap délután rendezte meg a NAC, az utóbbi évek legérdekesebb tréning-mérkőzését. Bár hétköznap volt, hatalmas publikum özönlött a Sporttérre, hogy tanuja legyen a nagyfontosságú aktusnak, amelyen képességeik szerint kiválogatják azokat a játékosokat, akik Nagyvárad számára az országos bajnoki címet vannak hivatva megszerezni. Sajnos az ugynevezett A) csapat nem volt komplett, hiányzott az összeállításból a csapat három legfőbb erőssége: Ströck István, Kinigli és Csillag. Ők részben gyengélkedésük, részben másnemű elfoglaltságuk miatt kimaradtak az együttesből. A meccset határozottan fölényes és mindvégig nivós játék után így is az A) csapat nyerte meg 5:1 (3:1 arányban). Különösen a két szélő Drescher és Krausz mutattak elsőrangú formát és mind az öt gól eléréséért az érdem keitőjüket illeti. Az A

csapat teljesítménye alapján, — nem hagyva ki a távolmaradt három nagyszerű képességű játékos sem a NAC vasárnap a Kinizsi ellen a következő összeállításban fog felállani:

Ströck
Kajla—Markovics
Guru—Kinigli—Csillag
Krausz—Löwenstein—Kubicsek—Rónai
—Drescher

Természetesen nincs kizárva, hogy az utolsó pillanatban még lényegtelen változásokat fog a klub vezetősége eszközölni.

Az bizonyos, hogy ez a tizenegy játékos méltó módon fogja képviselni a város és a NAC színeit az országos bajnokságért folyó döntő küzdelemben.

Aleggrandiózusabb látványossága lesz Nagyváradnak az őszi kiállításos vásár!

Szegedre viszik a váradi színház felszerelését

Tóth Elekék is itthagyják Váradot — Kik hová szerződtek

Legördült a függöny. Az öreg jegyszedők kezét csókolta a primadonának, a színházi szabó naftalin közvérték csomagolta a prémes atillákat, a diszlezők rendben a fal mellé állították a királyi palota tróntermét. Záporpróba. Aztán mélységes csönd.

Vidéki színészek régmúlt idők barokk virágvasárnapja jelentette a szezon befejezését. Ekkor már mindenki a zsebében volt a jövő évi szerződés. Vigan, gondtalanul kezdődött a pihenés.

Az idei szezon befejezte nehéz megpróbáltatások elé állítja az erdélyi magyar színészeket. A váradi színháznál tradíció volt, hogy évről-évre, mint egy nagy család tagjai éltek egymás mellett színészek. Egyik szezonról a másikra itt maradtak, együtt voltak és talán kevés vidéki társulatnál van annyi régi ember, öreg harcos, mint éppen a váradinál. Huszonöt-tizenöt-tíz esztendeje jóban-rosszban egymás mellett. Most változást, szomorú változást csak az idei szezonvég jelent.

Nagyváradi színházi publikumával kevés művész-pár forrt össze úgy, mint Tóth Elekék. Az ő kivételes művészetük túlnőtt a lokális értékelés keretein, ami itt körülvette őket, már nemcsak a színész megbecsülése volt, hanem az emberi szeretet igaz megnyilvánulása. Tóth Elek és Pogány Janka sok-sok éves váradi színjátszása utóbb már az egyetlen drága élmény.

Ők is szerették Váradot. Nem egyszer előnyös szerződések vihetők volna őket innen, de nem mozdultak. A nyugalom a vidéki és mégis városi színészet volt a talajuk. Most vándorszínészekké kellene válniok. Szalontai, nagyvárosi szezon... hónapok szobák, a vándorélet ezernyi gondja. És megszületett az elhatározás, hogy mennek.

Bárdos Artur, a pesti Renaissance-színház igazgatója tett most Tóth Eleknek és Pogány Jának előnyös ajánlatot.

Most már ugylátszik elfogadják. Nem érdektelen az sem, hogy a színház régi karmestere, népszerű dalköltője, a nagyon szerett Várady Aladár is itthagya Váradot. Minek emlékeztetni a békebeli nagy operett-esték örök hangulataira, az utóbbi évek operettjeire. Aki eljárt a váradi színházba és megfordult a béli szezonok megversenyein, — jól tudja, ki az a Várady Aladár. Érthető, ha az ő rutinszerűen átgondolt, a nagyváradi színház értékét Budapestben is szívesen látják.

Várady Aladár is távozásra gondol, s ha váradi dolgait simán elintézheti, aligha látja már viszont az erdélyi publikum, amely annyira megszerette.

Távozókat különben a múlt évi nagygyűlésen látta meg.

Baksai Judit, Gavora Jolán, Tihanyi Rezső és Felek Rezső nevé-

vel jövőre már csak külföldi lapok kritikáiban fogunk találkozni.

A nagyon tehetséges Márkus Lajos, a szegedi színház tagja lesz. Kovács Károly és Pattantyus Manó Szegedre kerülnek. A váradi színház egyik múlt évi legnagyobb erőssége.

Misoga László, Zilahy Irénnel együtt Fekete Mihály aradi társulathoz szerződött.

Szendrey Lajos marosvásárhelyi társulata is gazdagszik néhány jó színésszel és végül a sort ma Harsányi Miklós zárta be, aki 250 aranykoronára gázszíval a szegedi nemzeti színházhoz szerződött. Andor József, a szegedi színház igazgatója Harsányit a busuelőadáson hallgatta meg és bár az ő szerepköre a szegedi színháznál be van töltve, mégis leszerződött.

Popovici prefektus a lakásrekvirálásról

A belügyminiszter dönt egy érdekes nagyváradi lakáspörben

A lakásrekviráló bizottság tegnap délután dr. Popovici Miklós prefektus elnöklésével ülést tartott. Az ülés elején dr. Popovici Miklós prefektus nehézményezte, hogy a nagyváradi sajtó egy része az újabb katonai rekquirálásokkal téves beállításban foglalkozott.

Hangsúlyozta a prefektus, hogy az újabb rekquirálások korántsem jelentik a publikum molesztálását és a bizottság a törvényes intézkedéseknek megfelelően a legtapintatosabban és minden helyen a körülmények teljes figyelembevételével fog eljárni.

A bizottság elé ezuttal került lakásügyek közül — természetesen rekquirálásról még nem esett szó — legérdekesebb volt az alábbi eset:

Dr. Zoltán Károly ügyvédnek az Uri-utca 11. szám alatt volt három szobás lakása, de miután teljes egészében átvette dr. Pelle János ügyvédnek a Szilágyi Dezső-utcai, Adorján-házban volt lakását s irodájával is odaköltözött, eddigi uri-utcai lakásának Füst Herman kereskedő jelentette be igényét. Füst a háztulajdonossal kötött szerződést még az elmúlt ülésen aprobáltatta a bizottsággal és be is költözött az üressé vált lakásba.

A tegnapi tárgyaláson aztán Catana Aurél rendőrprefektus azzal a kérelemmel fordult a bizottsághoz, hogy állandóan Nagyváradon tartózkodó anyósa részére óhajtana a lakást megkapni, kéri a bizottságot, hogy a lakást anyósa számára utalja ki, a háztulajdonossal kötött és már a bizottság által aprobált szerződést pedig nulifikálja.

A bizottság hosszas tanácskozás után úgy határozott, hogy ez ügyben nem hoz érdemleges döntést, hanem az összes iratokat felterjeszti a belügyminiszterhez. A miniszter döntéséig természetesen Füst Herman zavartalanul tartózkodhatik a lakásban.

Egy megvadult elefánt pusztításai az angol világkiállításon

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból táviratozzák: Tegnap délelőtt az angolországi világkiállításon, Wehmbleiben megvadult egy hatalmas elefánt, s óriási riadalmat keltett.

Az elefánt negyven esztendő volt, s azért hozták a kiállításra, mert kolosszális alakja ritkaságszámba ment.

Egy embernek ahhoz, hogy megvadultnak tartsák, harapni kell, törni, ütni, vágni, üvöltöni. Ezzel szemben, ha egy elefánt az emberek között futkosni kezd, vadabb dolog, mint csókolózni egy óruittal. Noshát, tegnap délelőtt a gyarmati kiállításon a hatalmas elefánt elszakította a láncait és futásnak eredt. Minden pavillont, aminek neki rohant, felborított, összetört.

Táviratunk, amely ma délelőtt érkezett Nagyváradra, s amely az esetet jelenti, nem szól arról, hogy angol állampolgárt is megsértett volna, de az kétségkívül kiderül a jelentésből, hogy a sápadt angolok és színes vendégeik egyaránt megrémültek a harsogó és kissé civilizálatlan elefánttól. Rémülten menekültek

előle, majd szolgák vették üldözőbe. Ekkor megharagudott és feldöntött mindent, a mielőbe került.

Az előtte alkalmatlankodó kerítések sorra, mind kitördelte. Utat csinált magának, ki a szabadba. Messze a kiállítás he-

lyétől, ahol egy kikötött luftballon lengedezett a szélben. Itt megállt s az ormányával bekapaszkodott a luftballon kötelébe, mint egy játékszert huzta a gömböt a földre. Nemsokára odaért az állatszédítő. Az elefánt már messziről észrevette és örvendezve ugrált a léggömb körül. Mikor a szédítő odaért, térdre rogyott és szinte bocsánatot kért, hogy olyan botránnyosan viselkedett.

A Körös-utcai gyilkosság ügye a Tábla előtt

Holnap van a felebbezési tárgyalás

Öt és fél esztendeje már, hogy a Körös-utcanak egy kis házában borzalmasam megcsontitva holtan találták Grexa József pékegédet, aki a váradi munkásság szakszervezeti mozgalomban jelentős szerepet játszott. Az akkori idők zürzavarában mindenki politikai büntényre gondolt és évek multak el, amíg a gyilkosokat Ginter Gyula és Grexa felesége személyében — el lehetett fogni. Ginter, a gyilkosság és elfogatása közötti időszakban számos büncselekményt

követett el. A váradi törvényszék büntetőtanácsa 15 évi fegyházra ítélte Grexát, aki beismerte, hogy ő követte el a gyilkosságot, de felebbezést jelentett be az ítélet ellen. Az ítéletábla szüneti büntető tanácsa holnap foglalkozik ezzel a felebbezéssel.

Ugyancsak holnapnap kerül az ítéletábla elé Steinberger Herman aranycsempészéért elítélt csehszlovák állampolgár felebbezése. Steinbergert ez év tavaszán elsőfokon hat hónapi fegyházra ítélte a bíróság.

nyírt értékesítse, ahol és amennyiért legelőnyösebben tudja, mégis fel kell emelnünk tiltakozó szavunkat az ellen, hogy a színházat amugy is nehéz helyzetben még ezzel is szegényebbé tegyék. Parlagi Lajosnak is mindent el kell követnie, hogy a színház diszletei, ruháitára, könyvtára Váradon maradjon. Igaz, hogy ő több áldozatot nem hozhat már, mint amennyit hozott.

Vagy a város magyar társadalmának, vagy a város vezetőségének kell megvásárolnia a felszerelést,

de semmiesetre sem szabad engedni, hogy az innen örökre elkerüljön. A tizenkettedik órában talán feleszmélnék azok is, akiknek valamelyes kötelességeik vannak Nagyvárad kulturájával szemben, s rájönnek, hogy ennek a közönségnek filléreiből került elő az a sok színpadi pompa, amelyről Várad színháza ötvenedik óta a leghiresebb volt.

Theil szalámi, Sibiu — Nagyszeben

Leichner Szőrmeáruház

Uj modellek. Nagy valas ték. Olcsó árak.

Str. Ciorogar (Uri-u.) 4.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó 3 lei, vastag betűkkel 6 lei.
— A legkisebb hirdetés ára 30 lei.

HAZASSÁG

HAZASSÁGKÖZVETITÉSI ügyben méltóztassék lapunkra való hivatkozással bizalommal Faragó Jenő elismerten uri és diszkrét előkelő irodájához fordulni, Budapest, Népszínház-utca tizenhat. Cégjelzéstelen levelezés. Megbízások: Romániából, Slovenskóból, Jugoszláviából, Magyarországból. 2008

LAKÁS

CALEA Victoriei (Kolozsvári-utca) elején vagy annak közelében 1 szobás, konyhás lakást lelépéssel keresek. Cim Hegedüs hirlapirodában. 418

KERESEK 2 szobás, fürdőszobás, modern garzon lakást, butor nélkül, lehetőleg központban. Cimeket Hegedüs hirlapirodába kérek. 430

BEKÖLTÖZHETŐ két szobás lakással, üzlethelyiséggel, forgalmas helyen levő ház eladó. Értekezni dr Triff ügyvéd, Strada Episcopul Ciorogariu (Uri-utca) 11. 435

IDŐSEBB intelligens urinő részére keresek utcai butorozott szobát olasziban, teljes ellátással. Csakis írásbeli ajánlatokat „Jól fizetek” jeligére Hegedüs hirlapirodába kérek. 438

EGY szoba, konyha, mellékhelyiségből álló lakás, teljes berendezéssel átadó. Pece-utca 26, ajtó 10, 439

ALKALMAZÁS

ROMÁNUL tudó kissasszony pénz-tárhoz vagy irodába kezdőnek ajánlok. Össi-tér 4. 404

MINDENES, — ki a főzéshez is ért — azonnali belépésre felvétetik. Értekezhetni Kereszt-utca 2. az üzletben.

MAROSVÁSARHELYRE keresek 2 éves gyermekem mellé német leányt. Jelentkezni Ujpojánytelep, Sternberg-üzlet. 432

HAZALÓK kerestetnek szabadalmazott gummiboskor eladására, melynek kelendősege biztos. Bővebbet Topi-Topi cipőgyári lerakat, Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 14. 433

SZOBALÁNYT keresek azonnalra, vagy 15-re. Ullmann Sándorné, Piata Mihail Viteazul (Nagypiac-tér) 11. 434

PAPIRSZAKMÁBAN jártas csinos, ügyes kiszolgáló leányt azonnalra keresünk. Cim Hegedüs hirlapirodában, 436

GYORS és gépirónó engrossüzletben felvétetik. Ajánlatokat „szombaton zárva” jeligére Hegedüs hirlapirodába kérünk. 441

ÜGYES kalapossegéd felvétetik a Klein Simon kalapgyárba. 442

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ rövid zongora. Paliszander ebédlő 6 székkal. Cim Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 272

ZONGORA rövid, bécsi gyártmányu uj állapotban, azonnal eladó. Strada Gh. Lazar (Vitéz-utca) 32. Lukács.

NATIONAL-kassza, alig használt, teljesen jó eladó. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 407

JÓKARBAN levő gyermekágyat azonnali megvételre keresek. Tomozer, Csengeri-utca 4. 437

IRODAI üvegfal, üzletberendezés eladó a Hegedüs hirlapirodában. 37

BOLTBERENDEZÉS, stájer, k. puld kassza, 2 szárnyu üveg ajtó eladók. Strada Gh. Lazar (Vitéz-utca) 32. 425

ELADÓ kézimunka stárok, függönyök, fehér, szines és arany terítők, nagyon szép filé munkák, csipkék, betétek és motívok, kötött terítők, kis- és nagyok, divány párna montirozatlan, kicsi kelim terítő, szekrény csikok. Zsebkendők, leibhenek, álló lámpa, ernyő, szőnyegek, perzsa, szimrna és argaman. 23 m. finom rumburgi vászon. 12 személyes étkező szerviz és egy 6 személyes ezüst szerviz, gobelin kép, selyem horgolt redikülök, selyem, rojtos kendő, kötött csipke. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 427

ELADÓ ebédlők, háló, uriszoba, gardrob szekrény, álló tükör képek, hosszú zongora, fürdőkád, kazánnal. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 426

KÜLÖNFÉLÉK

BIZOMÁNYBA elfogadok porcellánt. kézimunkát, fehérneműt. Szász, Ferdinand király (Rákóczi) ut 30. jobbra. 23

GÉPAJOUROZÁST olcsón és jól készít Erbsteinné, Strada Cuza Voda (Szacs-vay-utca) 28, vagy Sztaroveszky-utca 11. szám. 126

FINOM ebéd kosztot Schlauch-tér közelébe keresek. Cim a Hegedüs hirlapirodába kér. 431

JÓ házikoszt kapható ebéd, vacsora 4 fogásos 800 lei. Strada I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 48. sz. a. 440

Elsőrendű száraz

cser és bükk tűzifát

méterenként aprítva és vagon-telben azonnal legolcsóbb árban házhoz szállít

Schwartz József és Fiai
Sír Hor: (Bálhár) u. 26. Tel. 1563 és 708

Fest!

Tisztít!

Kalinovcsán

Zöldfa-passage
81 sz.

Mos!

Vasal!

Fürdőcipők
Fürdősapkák
Kerti golyók
Úti kosarak

legolcsóbbak a

FARKAS Áruházban

Sr. Nic. Jorga (Zöldi - ut) 6. szám a. al.

Eladó

a város központjába 140 szép modern ház, mind beköltözhető, több magánház, emeletes bérpalota, a város külsőbb részén szép tágas épületek istalókkal már 100 ezer Leitől. Van nagyobb-kisebb birtokok. 1 hold szőlőtől 20-ig, több 1 és 2 szobás lakások. — Ha bármit eladni, kiadni cserélni akar, bizalommal keressen fel, diszkréten azonnal elintézem. Porcellánt, fehérneműt, szőnyeget bizományba elfogadok.

Weisz Gizi

közvetítő irodája

Nagyvárad, Nyomda v. I. Szaniszló-u. sarok.

Sürgösen eladó

modern magánház

beköltözhető 4 szoba, hall, minden mellékhelyiséggel, nagy terlekkel, vagy anélkül.

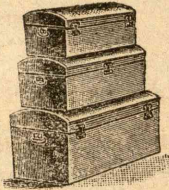
Cim:

Bulev. Regele Ferdinand (v. Rákóczy-ut) 30. jobbra

x HAZTULAJDONOSOK FIGYELMÉBE! Hivatalosan előírt románnyelvű házbérszerződés kaphatók a Hegedüs hirlapirodában.

Magas árban veszek

briliáns, arany, ezüst ékszereket és dísz tárgyakat, főredek aranyat, ezüstöt, arany szápaclást, arany es más hamis fogakat
Freund Benjámín
ékszerész, Nagyvárad, Bul. Reg. Ferd. (Rákóczy ut. 11. Szécsényi sz. 10 ept. tel. — Első- és más- aron kapható

A legjobb kivitelű bőr-, feber- és vászonbőröndök, valamint berendezett kezelták és isklátások detailban is

kaphatók engross árak mellett a Nagyváradai Bőröndáru és Táskagyárban Str. Cuza Voda (Szacs-vay-utca) 18. Javítókát is v. Itallak. Nagyváradai Bőröndáru és Táskagyár Cuza Voda (Szacs-vay-utca) 18.

IRODAI

butorok, felszerelési tárgyak, segédeszközök

írógépek

számoló- és számológépek, másológépek,

írószerek

ironok, tollak, tinta, itatónyomók,

üzleti könyvek raktárról és megrendelés szerint

HEGEDÜS

HIRLAPIRODA
irodaberendezési oszlályánál.

Nagy választék!
Elsőrendű gyártmányok!
Versenyképes árak!

IRÓGÉPSZALLAGOK, CARBON PAPIROK, SOKSZOROSÍTÓ GÉPEK ÉS ANYAGOK GOLDSTEINNAL
TELEFON: 11-45.

Sonnenfeld Adott részv. társ.

földes

HIRDETÉSRAJZOKAT CSAK SONNENFELDNÉL

TELEFON 12-69, 744.